

MERITIUS®

ADVOCATEN - AVOCATS

Verdienstelijk in recht

© Copyright MERITIUS® Gent

In dit nummer

Kunnen bestuurders betaalde borgsommen aftrekken van hun toekomstige inkomsten ?.....1

Wat is een "jaar" voor een commissaris ? 1

Verplichting tot heronderhandelen bij "onvoorziene omstandigheden" 2

Passieve bestuurders krijgen een veeg uit de pan 2

Aanslag geheime commissielonen is geen fiscale passé-partout 3

... maar een strikte interpretatie van de wet kan ook de belastingplichtige parten spelen. . 3

Vecht niet voor het behoud van uw vruchtgebruik !..... 4

Een leuk verhaal om af te sluiten 4

Kunnen bestuurders betaalde borgsommen aftrekken van hun toekomstige inkomsten ?

Luc STOLLE

Kan een bezoldigde bestuurder/zaakvoerder die zich borg stelde voor de schulden van een failliete vennootschap het bedrag van de borgschuld in aftrek brengen van zijn toekomstige beroepsinkomsten ?

De fiscus steunt zijn negatieve antwoord steevast op een arrest van het Hof van Cassatie van 14 juni 2002. Het Hof stelde dat interesten die door de bedrijfsleider verschuldigd zijn uit hoofde van een persoonlijke lening die hem in staat stelde een voorschot te verlenen aan "zijn" vennootschap, na het faillissement van die vennootschap, geen aftrekbare bedrijfsuitgaven zijn in hoofde van de bedrijfsleider. Het Hof steunde zijn standpunt op de vaststelling dat de bedrijfsleider na het faillissement van de vennootschap, geen beroepsinkomsten meer geniet uit de betreffende vennootschap en aldus de interesten niet meer in aftrek kan brengen.

De fiscus volgt deze cassatierechtspraak ook wanneer het gaat om borgstellingen. Nochtans heeft het Grondwettelijk Hof op 21 juni 2000 reeds geoordeeld dat de artikelen 49 en 53, 1° WIB/92 de artikelen 10 en 11 G.W. schenden in

zoverre hieruit zou worden afgeleid dat de lasten en uitgaven waartoe een vroegere beroepswerkzaamheid heeft genoopt maar die na de stopzetting daarvan worden gedragen, niet aftrekbaar zijn.

Diverse hoven van beroep volgen het standpunt van het Grondwettelijk Hof. Zo o.m. het Hof van Beroep te Antwerpen dat oordeelde dat het beroepsmatig karakter van een borgstelling moet worden beoordeeld op het ogenblik van het ondertekenen van een borgtocht-overeenkomst en niet op het ogenblik van de uitwinning van de borg. Een borgstellende bestuurder kan m.a.w. de betaalde borgschuld in aftrek brengen van de inkomsten die hij geniet na het faillissement van de vennootschap voor wier verplichtingen hij zich borg stelde.

Zag u deze mogelijkheid over het hoofd, dan hoeft u niet te wanhopen. Het Hof van Beroep te Antwerpen meent dat de niet-opname van deze beroepskosten in de fiscale aangifte een juridische vergissing is die nadien door de belastingplichtige kan worden rechtgezet.

Hof van Beroep Antwerpen 10 april 2007

Wat is een "jaar" voor een commissaris ?

Didier BAECKE

Het Hof van Cassatie verduidelijkte wat onder de term «jaar», zoals bedoeld in artikel 135 W.Venn., dient te worden begrepen. De term «jaar» is gelijk te stellen aan een «boekjaar», zijnde de periode waarop de jaarrekening die de commissaris controleert en waarover hij verslag uitbrengt, betrekking heeft.

Daar de wet geen eisen stelt omtrent de duur-

tijd van elk van de drie boekjaren, kan de verkorting of verlenging van één of meer van die boekjaren geen wijziging meebrengen van het wettelijk omschreven aantal boekjaren dat de ambtstermijn van de commissaris dient te omvatten.

Cass. 16 september 2008

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Krachtens deze internationale beginselen, zoals onder meer neergelegd in de *Unidroit Principles of International Commercial Contracts*, is de contractpartij die een beroep doet op gewijzigde omstandigheden waardoor het contractuele evenwicht fundamenteel wordt verstoord, ook gerechtigd om de heronderhandeling van de overeenkomst te vorderen.

Verplichting tot heronderhandelen van de prijs bij “onvoorziene omstandigheden”

Luc STOLLE

Een koper van stalen buizen sluit een overeenkomst af met een “buitenlandse” verkoper. Evenwel stijgt de prijs van het staal na de contractsluiting met 70 %. De verkoper wenst de prijs te heronderhandelen, doch kan zich niet steunen op een contractuele clausule die hem dit recht geeft. De koper gaat niet akkoord met een hernegotiatie van de prijs en vordert de uitvoering van de koopovereenkomst. De zaak wordt bepleit tot voor het Hof van Cassatie.

In casu is het Weens Koopverdrag van toepassing. Het Koopverdrag omvat een in het recht van de verdragstaten geïncorporeerde regeling voor grensoverschrijdende verkopen. In zijn artikel 79 voorziet het verdrag dat gewijzigde omstandigheden die niet redelijkerwijze voorzienbaar waren bij de contractsluiting en die onmiskenbaar van aard zijn om de last van de uitvoering van de overeenkomst op onevenredige wijze te verzwaren, onder omstandigheden, een verhindering kunnen uitmaken. Een partij die zich kan beroepen op zulke omstandigheden kan, overeenkomstig dezelfde bepaling, niet

aansprakelijk worden gesteld voor de tekortkoming in de nakoming van haar verplichtingen.

Het Hof van Beroep te Antwerpen had de koper de verplichting opgelegd om de contractvoorwaarden te heronderhandelen, doch deze meende dat hem geen dergelijke verplichting kon worden opgelegd.

Het Hof van Cassatie beaamde evenwel het Antwerpse arrest. Het is van mening dat een eenvormige invulling van het Weens Koopverdrag gegarandeerd moet worden door toepassing van de algemene beginselen die het recht van de internationale handel beheersen. Krachtens deze internationale beginselen, zoals onder meer neergelegd in de *Unidroit Principles of International Commercial Contracts*, is de contractpartij die een beroep doet op gewijzigde omstandigheden waardoor het contractuele evenwicht fundamenteel wordt verstoord, ook gerechtigd om de heronderhandeling van de overeenkomst te vorderen.

Cass. 19 juni 2009

Passieve bestuurders krijgen een veeg uit de pan

Didier BAECKE

Enkele weken na de oprichting van een NV werd drie vierden van het maatschappelijk kapitaal door de afgevaardigd bestuurder aangewend voor doeleinden waarvan uit niets bleek dat deze te maken hadden met het doel en activiteiten van de NV, en waarvoor geen enkele commerciële dan wel financiële reden voorlag. Enige tijd later gaat de NV failliet.

Het Hof van Beroep te Gent meent dat er in hoofde van zowel de afgevaardigd bestuurder als de gewone bestuurders sprake is van een kennelijk grove fout (art. 530 W.Venn.). De curator moet geen causaal verband bewijzen tussen deze fout en het ontoereikend actief; het volstaat dat wordt aangetoond dat de kennelijk grove fout tot het faillissement heeft bijgedragen.

Opmerkenswaardig is dat de gewone bestuurders medeverantwoordelijk worden geacht voor

het afgewende bedrag. Zij kunnen niet aan hun aansprakelijkheid ontsnappen door te stellen dat zij zich niet met het beleid inlieten en de vennootschap feitelijk alleen door de afgevaardigd bestuurder geleid werd. Door op geen enkel ogenblik hun taak als bestuurders te hebben uitgeoefend, noch zich ervan vergewist te hebben op welke wijze de vennootschap werd geleid, getuigen de bestuurders van een verre gaande en ontoelaatbare, zelfs lichtzinnige onzorgvuldigheid en nalatigheid die in strijd is met de essentiële regels van het vennootschapsleven. Om hun taak naar behoren uit te oefenen moeten de bestuurders zich overeenkomstig hun opdracht daadwerkelijk met het beleid inlaten en zich niet louter passief opstellen.

Hof van Beroep Gent 10 november 2008

Aanslag geheime commissielonen is geen fiscale passe-partout ...

Luc STOLLE

De fiscus ontdekt dat inkomsten van bepaalde schrootleveranciers niet volledig zijn aangegeven. Hij komt terecht bij de vennootschap die het schroot opkocht en beschuldigt haar te hebben meegewerkt aan de fraude omdat zij meermaals "slechts" kasborderellen opstelde voor leveringen vanwege professionele leveranciers. De fiscus betwist evenwel niet dat de op de onregelmatige aankoopdocumenten vermelde hoeveelheden effectief werden geleverd.

De fiscus onderwerpt de sommen die naar aanleiding van de betreffende verkopen werden geleverd aan de aanslag geheime commissielonen (artikel 219 WIB/92).

Dergelijke aanslag kan vooreerst gevestigd worden op zowel de *kosten* bedoeld in artikel 57 WIB/92 (o.m. commissies, makelaarslonen, etc.; bezoldigingen, pensioenen, etc. die betaald zijn aan personeelsleden, etc.) als op de *voordelen van alle aard* zoals bedoeld in de artikelen 31 lid 2, 2° en 32 lid 2, 2° WIB/92, en dit in zoverre deze kosten en voordelen niet worden verantwoord door individuele fiches en een samenvattende opgave.

Verder is de aanslag mogelijk op de *verdoken*

meerwinsten die niet onder de bestanddelen van het vermogen van een vennootschap worden teruggevonden.

De rechtbank meent dat deze aanslagtechniek door de fiscus *in casu* foutief wordt toegepast.

Eenzijds betreffen de kwestieuze verrichtingen leveringen van goederen die niet bedoeld zijn in artikel 219 WIB/92. De verrichtingen waarvoor fiscale fiches moeten worden opgesteld, betreffen "enkel tegenprestaties voor kosten die bestaan uit diensten". Voor de levering van goederen kan een onderneming nooit verplicht worden individuele fiches en een samenvattende opgave op te stellen.

Anderzijds leverde de fiscus niet het bewijs dat er sprake is van verdoken meerwinsten. Het wordt immers niet betwist dat de vennootschap in ruil voor de betalingen effectief schroot heeft ontvangen. Het feit dat niet duidelijk is wie de leveringen daadwerkelijk deed en – vooral – wie de betalingen ontving, volstaat niet als bewijs van de verdoken meerwinsten.

De rechtbank vernietigt dan ook de aanslag.

Rb. Brugge 5 oktober 2009

... maar een strikte interpretatie van de wet kan ook de belastingplichtige parten spelen ...

Luc STOLLE

Belastingplichtigen hebben de bewijslast van de werkelijkheid, het bedrag en het beroepskarakter van de kosten die ze fiscaal in aftrek willen brengen. Die regel geldt zowel voor natuurlijke personen als voor vennootschappen.

In tegenstelling tot wat veel ondernemingen denken, bestaat er geenszins een vermoeden van aftrekbaarheid van de door hen gemaakte kosten.

Dit blijkt nogmaals uit een vonnis van de fiscale rechtbank te Antwerpen, die moest oordelen in hoeverre de brandstofkosten van een vennootschap daadwerkelijk aftrekbaar waren. De rechtbank stelde vast dat de brandstofacturen die een onderneming in aftrek bracht slechts sum-

miere vermeldingen omvatten en geen enkel detail verschaffen omtrent de hoeveelheid brandstof die per tankbeurt werd geleverd. Bovendien kon de onderneming voor geen enkele factuur een leveringsbon voorleggen.

Op basis van deze vaststellingen besloot de rechtbank dat men op basis van de facturen niet kan besluiten dat de "betaalde" brandstof daadwerkelijk was geleverd. De voorwaarden voor de aftrek van beroepskosten (artikelen 49 en 183 WIB/92) zijn, aldus het Hof, dan ook niet vervuld. De kosten moeten worden verworpen.

Rb. Antwerpen 27 mei 2009

In tegenstelling tot wat veel ondernemingen denken, bestaat er geenszins een vermoeden van aftrekbaarheid van de door hen gemaakte kosten.

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Vecht niet voor het behoud van uw vruchtgebruik !

Didier BAECKE

Een dame overlijdt. Haar nalatenschap bestaat enkel uit eigen goederen. Haar tweede echtgenoot verwerft de helft in volle eigendom en de andere helft in vruchtgebruik. De blote eigendom gaat naar haar dochter uit haar eerste huwelijk.

De dochter vraagt aan de rechtbank om het vruchtgebruik om te zetten in volle eigendom. De stiefvader is niet akkoord en beiden slingeren elkaar allerlei vage verwijten naar het hoofd.

Gelet op de sfeer van grovelijk wantrouwen en de manifeste afwezigheid van enige wil tot sa-

menwerking, is het volgens de rechtbank zeer onpraktisch de verhouding van blote eigendom en vruchtgebruik te handhaven. De rechtbank – die hier aan belangenafweging moet doen – acht het dan ook raadzaam om de vordering van de dochter in te willigen.

Aangezien er geen preferentiële goederen (gezinswoning en daar aanwezige huisraad) deel uitmaken van de nalatenschap, heeft de stiefvader geen enkel vetorecht.

Rb. Gent 7 oktober 2008

Een leuk verhaal om af te sluiten ...

Didier BAECKE

Een ijverige gemeente-ambtenaar ligt op vinkenslag bij een papiermand aan een bushalte. Hij betrapt op heterdaad een persoon terwijl deze "een grote winkelzak" met afval in de openbare papiermand dumpst. De ambtenaar maakt een PV op waarin zelfs de inhoud van de zak wordt beschreven. Enkele dagen nadien krijgt de betrokkene de rekening gepresenteerd in de vorm van de gemeentelijke sluikestortbelasting. De betrokkene is evenwel niet van plan te betalen en stapt naar de rechtbank. Daar wijst hij erop dat hij – samen met nog enkele andere personen uit de buurt – een "buurtcontract" met de ge-

meente heeft ondertekend, waarin is afgesproken dat de ondertekenaars zullen instaan voor het verwijderen van zwerfvuil. Voor de rechtbank is het bijgevolg volkomen geloofwaardig dat de betrokkene de buurt netjes heeft gemaakt door het door anderen op straat achtergelaten afval te verwijderen en dit zwerfvuil in een plastic zak in een vuilnisbak aan de bushalte te gooien. Dit wordt trouwens bevestigd door de inhoud van de zak, zoals omschreven in het PV. Er is bijgevolg geen sprake van het storten van huishoudelijk afval.

Rb. Antwerpen 22 april 2009

Onze kantoren

MERITIUS® GENT

Martelaarslaan 402 - 9000 Gent
Tel. +32 (0)9 269 70 70 - Fax +32 (0)9 269 70 71
info.gent@meritius.be

MERITIUS® BRUXELLES

Georges Henrilaan 431 - 1200 Bruxelles
Tel. +32 (0)2 735 91 56 - Fax +32 (0)2 734 35 00
info.brussels@meritius.be

MERITIUS® MONS

Rue Ste Gertrude 1 - 7070 Le Roeulx
Tel. +32 (0)64 66 50 12 - Fax +32 (0)64 67 60 93
info.mons@meritius.be

MERITIUS® NAMUR

Avenue Cardinal Mercier 46 - 5000 Namur
Tel. +32 (0)81 74 42 04 - Fax +32 (0)81 74 42 07
info.namur@meritius.be

MERITIUS® ANTWERPEN

Jules Moretuslei 374-376 - 2610 Antwerpen
Tel. +32 (0)3 825 55 00 - Fax +32 (0)3 825 56 00
info.antwerpen@meritius.be